

of training qualified specialists is the understanding of the qualitative differences between teaching methods at clinical departments and the methods, which are commonly used by teachers of theoretical disciplines.

Keywords: dermatology, venereology, medical students, issues of efficient teaching at medical universities, innovative teaching methods, training qualified doctors.

Подано до редакції 13.07.2015

УДК: 374.72:811.11123 (043.2)

Василь Миколайович Якубенко,
кандидат технічних наук, доцент,
директор інституту післядипломної освіти,
Мар'яна Євгенівна Захарчук,
кандидат педагогічних наук, заступник декана
інституту післядипломної освіти,
Катерина Любомирівна Арабська,
асистент кафедри прикладної лінгвістики,
Національний університет «Львівська політехніка»,
вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ, ЦІЛІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

У статті розглянуто ціль організації навчання іноземних мов у процесі підвищення кваліфікації, а також охарактеризовано комунікативний метод як пріоритетний у системі освіти дорослих у контексті сучасного суспільного розвитку. Виокремлено теоретичні принципи навчання, що необхідні для іноземної підготовки слухачів та розкрито їхню сутність. Проаналізовано роботу Лінгвістично-освітнього центру, який створено з метою надання освітньої та методично-консультативної допомоги громадянам, зокрема науковцям, викладачам та студентам університету з вивчення іноземних мов.

Ключові слова: післядипломна освіта, освіта дорослих, підвищення кваліфікації, навчання іноземних мов, принцип навчання.

Постановка проблеми. На сучасному етапі інтеграції України до Європейського Союзу реальним стає рух держави до стандартів діючої демократії й цивілізованого, соціально-орієнтованого суспільства. В таких умовах чітких рис набуває спрямування української освіти на досягнення нею сучасного світового рівня розвитку. Реформування структури та змісту основних компонентів, форм та методів навчання, збільшення внеску в розвиток галузей науки свідчать про те, що у нашій країні розпочався новий етап розбудови вищої освіти, зокрема і післядипломної, на засадах гуманізації та демократизації, національної та міжнародної спрямованості, переорієнтації на розвиток особистості як високопрофесійного фахівця тощо. Реалізація основних принципів нової освітньої політики змінює стратегію післядипломної освіти, що орієнтує її на підготовку нової генерації спеціалістів із високим рівнем професіоналізму, фаховою й загальною культурою, аналітичним мисленням, інноваційним творчим стилем тощо.

Сьогодні загально визнаною є необхідність безперервної освіти. Особливої актуальності ця проблема набуває для системи післядипломної освіти, перед якою стоїть завдання створення комфортних умов для забезпечення безперервної освіти та самоосвіти

дорослих. Післядипломна освіта виходить на пріоритетне місце сучасних освітніх систем, оскільки вона забезпечує освіту людини протягом більшої частини її життя.

У сучасних умовах глобальної та загальноєвропейської взаємодії та інтеграції знання іноземних мов їхнє викладання визначається одним із пріоритетних напрямів гуманітарної діяльності держав світу, що передбачає певну уніфікацію освітнього простору. В Україні саме англійська часто використовується як мова спілкування і ведення перемовин, конференцій і міжнародних симпозіумів, що сприяє розширенню контактів із зарубіжними країнами, коли запланований прагматичний ефект комунікації спілкування є запорукою успіху ділової співпраці в цілому, а друга іноземна мова часто використовується з метою забезпечення успішнішої соціокультурної інтеграції. У цьому контексті актуальним є досвід навчання іноземних мов у системі післядипломної освіти дорослих.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значимо, що освіта дорослих є предметом дослідження англійських учених: різні аспекти історії освіти дорослих вивчали Р. Кідд (R. Kidd), Т. Грехем (T. Graham), Д. Легг (D. Legge), Т. Ловетт (T. Lovette),

Р. Пірс (R. Peers), К. Тітмус (C. Titmus), Дж. Лоу (J. Lowe); ідентифікації поняття «неперервна освіта» присвячені праці П. Джарвіса (P. Jarvis), М. Інтоша (M. Intosh), Д. Лерра (D. Legge), Г. Мі (G. Mee), Г. Вілтшера (H. Wiltshire), А. Роджерса (A. Rogers) та ін. Індивідуально-психологічні особливості засвоєння іноземної мови дорослими досліджували також вітчизняні вчені (С. Вершловський, Р. Дронікова, С. Змєєв, М. Кабардов, А. Капітанська, Г. Садикова та ін.).

Метою цієї статті є науково-теоретичне обґрунтування принципів та основних тенденцій організації освітнього процесу, а також цілей та соціокультурних особливостей навчання іноземних мов у системі освіти дорослих, а саме у процесі підвищення кваліфікації.

Виклад основного матеріалу. Система освіти дорослих – це сукупність закладів і установ формальної (загальноосвітні та професійні навчальні заклади) та неформальної освіти дорослих (учнівство на робочому місці, різноманітні курси для здобуття нової спеціальності, задоволення пізнавальних, соціальних потреб тощо), наукових, навчально-наукових установ, науково-виробничих підприємств, інформаційних служб, які мають право на надання освітніх послуг, а також державних і місцевих органів управління освітою та самоврядування.

Метою діяльності системи освіти дорослих є реалізація права особи на освіту впродовж життя; залучення її до професійного та громадського життя шляхом надання необхідного для цього рівня грамотності. Провідними типами освіти дорослих є: а) загальна (здобуття загальної грамотності або її підвищення); б) професійна (набуття нових професійних компетенцій або їхнє підвищення); в) корекційна (вивчення мов, набуття навичок спілкування тощо).

До основних завдань системи освіти дорослих відносять: задоволення потреб особистості в інтелектуальному, культурному і духовному розвитку через отримання неперервної освіти; формування в осіб, які навчаються, громадянської позиції, здатності до праці й життя в умовах сучасної цивілізації, її демократичного розвитку; збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей суспільства; поширення знань серед населення; підвищення культурного та освітнього рівня.

У сучасних умовах трансформації українського освітнього простору вивчення іноземної мови та культури є важливою складовою системи освіти дорослих. Розвиток професійної досконалості у спеціалістів та набуття лінгвістичної компетенції (мовленнєвих умінь та мовних знань), соціокультурних та іншомовних комунікативних навичок покращить їхню конкурентоздатність на українському та міжнародному ринках праці.

Ціль навчання іноземної мови спеціалістів має максимально зближувати основний фах із використанням іноземної мови, тому для навчальних закладів основна мета навчання іноземної мови – це, насамперед, розвиток професійно зорієнтованої компетенції.

Поруч із навичками вільного володіння та спілкування на побутову тематику, спеціалістам технічного напрямку необхідні навички професійно-спрямованого перекладу в відповідній галузі науки чи техніки, вміння використовувати іноземну мову в телекомунікаційних мережах. Ведення спонтанної бесіди на професійні теми з носіями мови усно чи письмово передбачає високий рівень активного володіння іноземною мовою, максимально наближений до рівня володіння носієм мови. Такий рівень володіння мовою вимагає від спеціалістів не просто знання та розуміння закономірностей побудови форми іншомовного висловлювання, але й глибоке розуміння іншомовної культури та реалій.

Навчальний матеріал, передбачений програмою, і процес навчання підпорядковані досягненню практичних, освітніх і розвивальних цілей у їхній єдності. Він має забезпечити не лише оволодіння мовними знаннями й навичками, але й розвинути увагу, пам'ять, мислення слухачів, сформувати у них уміння робити висновки й узагальнення, розширити світогляд, підвищити культурний рівень, сприяти розвитку особистісних якостей, у тому числі доброзичливості, співпереживання, колективної взаємодопомоги тощо.

Цілі та методи навчання мають бути спрямовані на розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння (діалогічного і монологічного мовлення), читання, письма. Як свідчать дослідження вітчизняних і зарубіжних науковців [2, 4, 6, 7], комунікативний метод навчання іноземної мови є пріоритетним, адже практичне володіння видами мовленнєвої діяльності – володіти знаннями щодо всіх галузей життя країни мови, що вивчається. На сьогоднішній день, сучасний державний стандарт із іноземної мови ставить за основну мету розвивати мовні здібності слухачів і використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізації сучасного світу. Ця мета передбачає «взаємопов'язаний комунікативний і соціокультурний розвиток слухачів засобами іноземної мови для підготовки їх до міжкультурного спілкування у різноманітних сферах життєдіяльності» [3, с. 40]. Значну увагу при комунікативному методі навчання приділяють мотивації вивчення іноземної мови, розкривають необхідність знання мови на сучасному етапі розвитку суспільства. Крім того, основою мотивації є індивідуалізація навчання. Враховуючи вищезазначені поняття, ми робимо висновок, що освітній процес здійснюється з опорою на такі теоретичні принципи.

1. *Принцип комунікативної спрямованості навчання* забезпечує таку організацію навчального процесу, яка веде до належного рівня практичного володіння іноземною мовою в усній і писемній формах. Слід приділяти багато уваги груповій роботі слухачів у парах, трійках тощо. Слухачі отримують «завдання контрольованого висловлювання», в яких вони навчаються починати розмову, використовуючи

ініціативну репліку, правильно та швидко реагувати на репліку співрозмовника та підтримувати бесіду [7].

2. *Принципи ситуативності та тематичної організації навчального матеріалу* створює умови для адекватної реалізації ідеї комунікативності. Спілкування відбувається у межах тем, визначених програмою, а основною формою організації спілкування вважається мовленнєва ситуація [6].

3. *Принцип діяльнісного характеру навчання* передбачає цілеспрямоване оволодіння мовленнєвими діями з метою їхнього подальшого використання для розв'язання певних комунікативних завдань, забезпечуючи таким чином мовленнєву взаємодію слухачів, характерну для комунікативного підходу до навчання [1, с. 12].

4. *Принцип соціокультурного спрямування навчального процесу* забезпечує наповнення відповідними автентичними матеріалами (текстами, ілюстраціями тощо). Лінгвокраїнознавчі знання, навички й уміння є необхідними для спілкування з носіями мови, а також для розуміння автентичних текстів.

5. *Принцип домінуючої ролі вправ і завдань* підкреслює специфіку оволодіння іноземною мовою як навчальним предметом відповідно до того, що основним має бути досягнення належного рівня сформованості навичок і вмій шляхом організації інтенсивної тренувальної діяльності. Відповідно до комунікативно зорієнтованого підходу до навчання іноземних мов, пріоритет надається комунікативно спрямованим завданням і вправам, які забезпечують оволодіння мовою як засобом спілкування. Проте це не означає, що у навчальному процесі ігноруються мовні вправи, які сприяють засвоєнню нормативного мовлення у фонетичному, лексичному та граматичному аспектах. Відповідно до чинних умов навчання, такі вправи мають бути комунікативно спрямованими, відігравати допоміжну роль і, зазвичай, використовуватись у контексті з комунікативними завданнями та бути підпорядкованими їм.

Оволодіння іноземною граматику повинно відбуватися спочатку в усному мовленні на основі мовних зразків. Уведення граматичних структур слід починати з показу форми, значення й вживання граматичної структури. Тренування бажано проводити спочатку усно в тренувальних вправах, що включають відтворення готового зразка, підстановку у ньому нових елементів, трансформацію та репродукцію. Такі вправи мають бути направлені на інтереси слухачів і носити комунікативний характер.

6. *Принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності* враховує спільні психологічні механізми, спирається на використання максимуму відповідних аналізаторів для досягнення належного рівня сформованості навичок і вмій [4, с. 124].

Ці принципи дозволяють об'єднатися суміжним із філологією наукам і різним науковим течіям та теоріям у пошуку оптимальних шляхів поліпшення якості освітньої послуги з вивчення іноземної мови, яка,

як і соціокультурний компонент, має особливе значення, оскільки є складовою гуманістичної сутності особистості.

Продовжуючи попередню думку щодо пошуку оптимальних шляхів поліпшення якості освітніх послуг, не залишилася поза увагою педагога проблема принципу наочності. Адже, підручники, різноманітні наочні посібники, аудіо- та відеоматеріали, комп'ютерні та технічні засоби, що використовуються в навчально-методичному комплексі, дозволяють моделювати іноземне середовище та стимулювати до спілкування іноземною мовою. Традиційні навчальні матеріали підкріплюють електронними курсами або підручниками, мультимедійними навчальними програмами. Електронні підручники, практикуми, мультимедійні навчальні програми можна використати не лише для роботи над мовним матеріалом, але й для розвитку основних видів мовленнєвої діяльності. Вони також дають можливість здійснювати поточний і підсумковий контроль рівня підготовки слухачів. Мультимедійні носії можна використати для роботи як безпосередньо на занятті, так і вдома і таким чином посилити ефективність і продуктивність вивчення іноземної мови, використовуючи при цьому адекватні прийоми та технології навчання. Комплексне використання матеріально-технічних засобів, закладених у навчально-методичний комплекс, дає можливість переходити від навчальної діяльності до виконання самостійних творчих завдань, тематика яких визначається темами, що вивчаються в рамках навчально-методичного комплексу. До таких завдань можна віднести організацію та проведення тематичних конференцій і свят, конкурсів, підготовку доповідей на наукову конференцію, рефератів, проектну діяльність. Усі вони націлені на розвиток самостійності та творчості слухачів, дозволяють підвищити практичну спрямованість навчання, дають можливість поєднувати індивідуальні, парні та групові види роботи, значно підвищують рівень володіння мовним матеріалом і внутрішню мотивацію. Важливим методичним принципом, що лежить в основі зазначених навчально-методичних комплексів, є орієнтація на посилення самостійності слухачів, які виступають в якості активних суб'єктів навчальної діяльності. Це досягається за рахунок чіткого планування та організації аудиторної та самостійної роботи слухачів, шляхом використання творчих завдань, визначених форм і методів роботи, а також завдяки детальним методичним рекомендаціям до курсу, методичним указівкам щодо самостійної роботи, а також із окремих тем, видів і форм завдань.

Як приклад втілення зазначених принципів, цілей та успішної організації процесу навчання іноземним мовам в системі післядипломної освіти дорослих, ми наводимо роботу Лінгвістично-освітнього центру Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Національного університету «Львівська політехніка». Мета

діяльності Центру – сучасний рівень викладання іноземних мов, їхнє фахове спрямування та направленість на практичні результати, висока професійна підготовленість професорсько-викладацького складу Лінгвістично-освітнього центру, залучення студентів та аспірантів до навчання через практичне використання іноземних мов у міжнародних проектах та стажуваннях; інноваційний та науково-практичний рівень викладання спеціалізованих фахових предметів на курсах підвищення кваліфікації різного спрямування

Від початку створення, а саме з 2011 року, Лінгвістично-освітній центр проводить курси іноземних мов: англійської, німецької, польської та французької. З 2012 року Центр активно співпрацює з Львівським обласним центром зайнятості щодо навчання безробітних англійської мови за програмами «Англійська мова для ІТ фахівців» та «Англійська мова у туристичній галузі та готельно-ресторанному бізнесі». Знання міжнародної мови значно підвищує шанси на ринку праці, адже на сьогодні все більше роботодавців вимагають вільного володіння англійською мовою, що є обов'язковим критерієм працевлаштування. З'являється більше міжнародних компаній, навіть співбесіди щодо працевлаштування у яких проходять англійською мовою (яскравим прикладом є ІТ компанії, яких у Львові налічується близько 140). Поза тим, львівські компанії переважно працюють на закордонні фірми, тобто розробляють високоякісний інтелектуальний продукт для іноземців.

Ще одним із сильних мотивуючих факторів для безробітних, які хочуть знайти себе у туристичному бізнесі, є відсутність мовного бар'єра під час подорожей, адже англійську в якості рідної використовують понад 400 мільйонів осіб, ще близько 1 мільярда вільно нею розмовляють. Ця мова використовується в усіх готелях світу, аеропортах, вокзалах, тому її знання автоматично вирішує численні проблеми, з якими можна зіткнутись під час подорожі. Знання англійської мови призводить до стирання культурних та національних кордонів, бо людина відчуває себе громадянином світу й може успішно та легко комунікувати з представниками інших націй.

Після Євро-2012 світ дізнався про останній невідкритий скарб Європи – Львів. Так про наше місто кажуть ті, хто вперше його відвідав. Кількість туристів у Львові щорічно зростає від семисот тисяч (2010) до одного мільйона (2013), велика частина з яких – іноземці. Ось чому для львів'ян – жителів міста, яке щодня зустрічає іноземних туристів, – англійська мова взагалі є чи не найпотрібніша.

Також із вересня 2014 року в Інституті післядипломної освіти тривають курси професійної підготовки військовослужбовців Збройних сил України, звільнених у запас, та членів їхніх сімей у рамках проекту «Україна – Норвегія». Офіцери запасу впродовж чотирьох місяців навчаються за програмою «Інформаційні технології у бізнесі». Серед інших дисциплін

курсу чільне місце займає англійська мова. Сьогодні знання англійської мови відкриває військовослужбовцям значні перспективи. Перш за все, це дає їм можливість виконувати свої службові обов'язки у складі багатонаціональних сил. По-друге, це досягнення нашої армією взаємосумісності під час міжнародних навчань зі збройними силами країн-членів та партнерів НАТО.

Із початком військових дій на сході України наші слухачі-військовослужбовці запасу активно залучаються до участі у таких міжнародних військових навчаннях миротворчого спрямування, тому вони дуже добре усвідомлюють, що у цей нелегкий для нашої країни час потрібно скористатись допомогою та підтримкою, яку надає міжнародне співтовариство. Це означало необхідність вивчати та вдосконалювати англійську мову, крок за кроком долати мовний бар'єр у спілкуванні зі своїми закордонними партнерами та обмінюватись з ними досвідом і результатами військової діяльності.

Отже, проаналізувавши роботу Лінгвістично-освітнього центру щодо іншомовної підготовки фахівців різних галузей, ми спробували визначити такі найактуальніші стратегії вдосконалення якості освітніх послуг:

- 1) **особистісно-професійна**, яка означає, що тільки потужний особистісно-професійний потенціал викладачів здатен сформувати аналогічний та більш потужний потенціал слухачів;
- 2) **креативно-евристична**, що виявляється у постійному творчому пошуку шляхів удосконалення професійної підготовки слухачів;
- 3) **взаємодії та співпраці**, яка передбачає розвиток партнерської співпраці між слухачами та викладачами, відповідними підрозділами ВНЗ, науководослідними та іншими установами тощо.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Виявивши особливості навчання англійської мови в системі післядипломної освіти дорослих, проаналізувавши низку принципів навчання, що необхідні для іншомовної підготовки слухачів та розкривши їхню сутність, розглянувши ціль організації навчання іноземним мовам у процесі підвищення кваліфікації, окресливши загальні вимоги ринку освітніх послуг, ми дійшли таких висновків. Особливий акцент у навчанні іноземної мови здійснюється на розвиток комунікативних умінь та здібностей, оволодіння певним набором мовленнєвих компетенцій, які зможе використовувати фахівець у своїй професійній діяльності з урахуванням вимог сучасного ринку праці.

Ця наукова розвідка не вичерпує всієї повноти окресленої проблеми. До перспективних напрямів подальших досліджень належать особливості реалізації професійного розвитку викладачів іноземних мов ВНЗ на різних рівнях системи неперервної педагогічної освіти, а також специфіка їхнього професійного розвитку, освітнього менеджменту, допоміжного персоналу тощо. Також у руслі визначеного кола питань пред-

метом подальших наукових розвідок може стати визначення сукупності вимог та змістові характеристики навчальної програми формування іншомовної комунікативної компетентності в умовах вищого технічного навчального закладу згідно з засадами навчання зі спеціаль-

ною метою, принципи створення методичних і навчальних матеріалів, які б задовольняли потреби навчального процесу згідно із сучасними вимогами з використанням новітніх інформаційних технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данилишена Т. М. Організаційно-педагогічні засади підготовки магістрів у системі педагогічної освіти США: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «загальна педагогіка та історія педагогіки» / Данилишена Тетяна Миколаївна. – Львів, 2011. – 18 с.
2. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / І. О. Бартенєва, І. М. Богданова, І. В. Бужина, Н. І. Дідусь, М. С. Дмитрієва М.С [та ін.]. – Одеса : ПДПУ імені К.Д. Ушинського, 2002. – 168 с.
3. Мороз Л. В., Пашко І. О. *Соціокультурний аспект у вивченні іноземної мови як чинник розвиваючого навчання* / Л. В. Мороз, І. О. Пашко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Сер. «Педагогічні науки». – 2000. – Вип. 46. – С. 38-42.

4. Подласый И. П. Исследование закономерностей дидактического процесса / И. П. Подласый. – К. : Підручник, 1991. – 156 с.
5. Равчина Т. Діяльність викладача вищої школи в контексті сучасної філософії освіти / Т. Равчина // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Вип. 25. Частина 3. – 2009. – С. 11-22.
6. Lieberman A., Miller L. Teacher development in professional practice schools / A. Lieberman, L. Miller // Teachers College Record. – 1990. – Vol. 92(1). – P. 105-122.
7. Whitaker P. Managing change in schools / P. Whitaker. – Buckingham : Open University Press, 1993. – 389 p.

REFERENCES

1. Danylyshena, T. M. (2011). *Orhanizatsiino-pedahohichni zasady pidhotovky mahistriv u systemi pedahohichnoi osvity SShA* [Organizational and pedagogical fundamentals of training Master-degree students in educational system of the USA]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
2. Bartienieva, I. O., Bohdanova, I. M., Buzhyna, I. V., Didus, N. I., Dmytriieva, M. S. et al. (2002). *Pedahohika vyshchoi shkoly* [Pedagogy of higher education]. Odessa: PDPU imeni K. D. Ushynskoho [in Ukrainian].
3. Moroz, L. V., & Pashko, I. O. (2000). *Sotsiokulturnyi aspekt u vyvchenni inozemnoi movy yak chynnyk rozvyvaiuchoho navchannia* [Sociocultural aspect of studying a foreign language as factor of developmental teaching]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia «Pedahohichni nauky»* –

Bulletin of Zhytomyr State University named after Ivan Franko, 46, 38-42 [in Ukrainian].

4. Podlasyy, I. P. (1991). *Issledovanie zakonornostey didakticheskogo protsesssa* [Study of the peculiarities of didactic process]. Kyiv: Pidruchnik [in Russian].
5. Ravchyna, T. (2009). *Diialnist vykladacha vyshchoi shkoly v konteksti suchasnoi filosofii osvity* [University teacher's work in the context of modern educational philosophy]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia pedahohichna – Bulletin of Lviv University. Series: Pedagogy, 25, 11 – 22. (Pt.3)* [in Ukrainian].
6. Lieberman, A., & Miller, L. (1990). Teacher development in professional practice. *Teachers College Record*. (Vols. 92(1)). (pp. 105 – 122) [in English].
7. Whitaker, P. (1993). *Managing change in schools*. Buckingham: Open University Press [in English].

Василий Николаевич Якубенко,

кандидат технических наук, доцент,

директор института последипломного образования,

Марьяна Евгеньевна Захарчук,

кандидат педагогических наук,

заместитель декана института последипломного образования,

Екатерина Любомировна Арабская,

ассистент кафедры прикладной лингвистики,

Национальный университет «Львовская политехника»,

ул. С. Бандеры, 12, г. Львов, Украина

ОРГАНИЗАЦИЯ, ЦЕЛИ И СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВЗРОСЛЫХ

В статье рассмотрена цель организации обучения иностранным языкам в процессе повышения квалификации, а также охарактеризован коммуникативный метод как приоритетный в системе образования взрослых в

контексте современного общественного развития. Выделены теоретические принципы обучения, которые необходимы для иноязычной подготовки слушателей и раскрыта их сущность. Проанализирована работа Лингвистического образовательного центра, который создан с целью предоставления образовательной и методико-консультативной помощи гражданам, в том числе ученым, преподавателям и студентам Национального университета «Львовская политехника» по изучению иностранных языков. Цель деятельности Центра – создание условий для изучения иностранных языков в системе последиplomного образования, в которой дополнительное языковое образование взрослых выполняет три взаимосвязанные функции: 1) компенсаторную – ликвидация пробелов в базовом образовании; 2) адаптивную – оперативная подготовка к изменениям в образовательной и общественной жизни; 3) развивающую – обеспечение общекультурного развития, обогащения новыми знаниями, удовлетворение многогранных познавательных интересов и потребностей личности. Выявив особенности обучения английскому языку в системе последиplomного образования взрослых, проанализировав ряд принципов обучения, которые необходимы для иноязычной подготовки слушателей и раскрыв их сущность, рассмотрев цель организации обучения иностранным языкам в процессе повышения квалификации, очертив общие требования рынка образовательных услуг, мы пришли к таким выводам. Особый акцент в обучении иностранному языку сделан на развитие коммуникативных умений и способностей, овладение определенным набором речевых компетенций, которые специалист сможет использовать в своей профессиональной деятельности с учетом требований современного рынка труда.

Ключевые слова: последиplomное образование, образование взрослых, повышение квалификации, обучение иностранным языкам, принцип обучения.

Vasyl Yakubenko,

*PhD (Candidate of Technical Sciences), associate professor,
director of Institute of Postgraduate Education,*

Mariana Zakharchuk,

*PhD (Candidate of Pedagogical Sciences),
deputy dean of the Institute of Postgraduate Education,*

Kateryna Arabska,

*assistant lecturer, Department of Applied Linguistic,
National University "Lviv Polytechnic",
12, S. Bandery Str., Lviv, Ukraine*

ORGANIZATION, GOALS AND SOCIOCULTURAL CHARACTERISTICS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING IN THE SYSTEM OF POSTGRADUATE EDUCATION FOR ADULTS

The article deals the target of organization of foreign languages teaching in the process of improvement of professional skills. It also describes communicative method as preferential in education of adults in the context of modern social development. There have been determined the theoretical principles of training required for foreign languages teaching of students and their essence have been revealed. The work of Linguistic Educational Centre has been analyzed. It has been created to provide educational, methodological and consultative services to citizens, including scientists, professors and students studying foreign languages. The goal of the Centre is to create conditions for foreign languages learning in post-graduate education, where additional adult linguistic education has three interrelated functions: 1) compensatory – elimination of gaps in basic education; 2) adaptive – efficient and flexible preparation for changes in education and public life; 3) developmental – providing general cultural development, enrichment of new knowledge, meeting cognitive multifaceted interests and needs of individuals. Having identified the peculiarities of teaching English in a system of post-graduate education of adults, having analyzed a number of principles of training required for foreign languages teaching of students, having revealed their essence, having considered the target of organization of foreign languages teaching in the process of improvement of professional skills and having outlined general requirements of the educational market, we have come to the following conclusions. Particular emphasis of foreign languages teaching is put upon the development of communicative skills and abilities, mastery of a certain set of communicative competencies that a specialist will use in his/her professional activities taking into account the requirements of the modern labour market.

Keywords: postgraduate education, adult education, improvement of professional skills, foreign languages teaching, teaching principle.

Подано до редакції 15.07.2015

Рецензент: д. філол. н., проф. О. П. Левченко